

Ylen kysely EU-politiikasta, toukokuu 2019

Puolueiden puheenjohtajien vastaukset ja perustelut

1. EU:n on kiellettävä uusien, pelkästään bensalla tai dieselillä kulkevien autojen myynti vuoteen 2030 mennessä.

Täysin samaa mieltä (1kpl):

Pekka Haavisto, vihreät

Vihreiden tavoite on, että vuoden 2030 jälkeen siirrytään uusien henkilöautojen kaupassa myymään vain nollapäästöisiä autoja. Ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi on kiire, ja se edellyttää toimia kaikilta yhteiskunnan sektoreilta. On kaikkien etu, että EU ja Suomi asettavat ajoissa takarajan uusien bensiini- tai dieselkäyttöisten henkilöautojen myynnille. Se antaa niin teollisuudelle, kuluttajalle kuin autokaupalle aikaa sopeutua tulevaan. On todennäköistä, että eurooppalaisen autoteollisuuden murros etenee paljon tätä ripeämmin, ja valmistajat ovat siirtyneet päästöttömiin autoihin jo ennen vuotta 2030. Biokaasun käyttöönottoa ja siirtymistä mm. työsuhdeautoissa päästöttömyyteen on tuettava jo nyt.

Jokseenkin samaa mieltä (1kpl):

Li Andersson, vasemmistoliitto

Vasemmistoliiton mukaan uusien bensa- ja diesel-autojen myynti tulee loppua viimeistään 2030-luvulla, jotta fossiilista polttoaineesta päästään eroon, ja saadaan vähennettyä liikenteen ilmastopäästöjä. EU-tasoinen päätös asiasta olisi hyvä, ja antaisi selvän viestin autoteollisuudelle.

Jokseenkin eri mieltä (4kpl):

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

Fossiilista polttoaineista on pyrittävä eroon maltillisesti ja sitä mukaa kuin korvaava teknologia ja korvaavat polttoaineet ovat kustannuksiltaan realistinen vaihtoehto kansalaisille ja kuljetusalalle.

Antti Rinne, SDP

SDP tukee tavoitetta siirtyä vähäpäästöiseen tai päästöttömään liikenteeseen. Tarvitaan aikataulu, jolla fossiilista polttoainetta käyttävistä polttomoottoriautoista voidaan siirtyä vähäpäästöisiin tai päästöttömiin autoihin henkilöliikenteessä ja biopolttoaineisiin raskaassa liikenteessä. Vuosilukujen sanominen ei ole järkevää ilman perusteellista selvitystä ja sen kautta tehtyä aikataulua.

Anna-Maja Henriksson, RKP

Autoteollisuus kehittää nopeasti vähäpäästöisiä autoja, joten kieltä ei ole tarkoituksenmukainen. Uusien polttoaineiden avulla, kuten biodieselin, myös polttomoottorit voivat olla vähäpäästöisiä. Tällaisia ratkaisuja tullaan tarvitsemaan, erityisesti raskaan liikenteen osalta.

Petteri Orpo, kokoomus

Kieltojen sijaan EU:ssa tulisi tehdä päätöksiä, joilla varmistetaan, että vuoteen 2030 mennessä kuluttajalle olisi aina edullisempaa valita auto, jossa on joku muu voimanlähde kuin perinteinen polttomoottori. EU:n on jatkettava määrätietoista politiikkaa autojen päästörajoiden madaltamiseksi. Tämä on ollut yksi vahvimpien keinojen ajoneuvojen energiatehokkuuden ja päästätehokkuuden parantamiseksi.

Täysin eri mieltä (2 kpl):

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

Kiellon kautta eteneminen ei ole järkevää eikä polttomoottoreista tekniikkana tarvitse luopua vähentääkseen päästöjä. Polttomoottoritekniikkaa hyödyntäviä uusia vähäpäästöisiä polttoaineita tulee koko ajan markkinoille ja moottorit voidaan muuntaa helposti myös biokaasulla kulkeviksi, joten tekniikkaa itsessään ei kannata kieltää. Lisäksi tällä hetkellä meillä ei ole tarpeeksi kohtuuhintaisia vaihtoehtoja korvaamaan polttomoottoreita, raskas kuljetuskalusto mukaan lukien.

Juha Sipilä, keskusta

Pitkien etäisyyksien Suomessa pitää voida autoilla jatkossakin. Päästöjen vähennys on tehtävä oikeudenmukaisella tavalla. Esimerkiksi sähköautot ovat vielä isolle osalle ihmisistä liian kallis hankinta. Sähköautojen päästöt vaihtelevat myös sen mukaan, mistä niihin käytettävä sähkö on peräisin. Selvää on, että tarvitsemme sekä kaasu- ja nestepohjaisia biopolttoaineita että sähkökäyttöisiä ajoneuvoja vähentämään päästökuormitusta. Sekoitevelvoitteen toteutumista ja uusiutuvien polttoaineiden käyttämistä Keskusta haluaa edistää myös kattavien jakeluverkkojen avulla.

2. EU-maiden tulisi perustaa yhteinen eurooppalainen armeija.

Täysin samaa mieltä (0kpl)

Jokseenkin samaa mieltä (0kpl)

Jokseenkin eri mieltä (3kpl)

Antti Rinne, SDP

EU-jäsenyys on ollut Suomelle turvallisuuspoliittinen valinta. SDP suhtautuu myönteisesti EU:n puolustusyhteistyön kehittämiseen ja katsoo sen vahvistavan unionia turvallisuusyhteisönä. Suomen turvallisuuspoliittinen linja perustuu omaan uskottavaan puolustukseen, yleiseen asevelvollisuuteen, korkeaan maanpuolustustahtoon, sotilaalliseen liittoutumattomuuteen ja kansainväliseen puolustusyhteistyöhön, Euroopan unionin keskinäistä avunantoa koskevaan velvoitteeseen sekä mahdollisuuteen ottaa vastaan apua ja antaa sitä. Suomi tekee ja kehittää puolustusyhteistyötä niin kahdenvälisesti, EU:n puitteissa kuin Pohjoismaiden kanssa. EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittinen ulottuvuus on tärkeä Suomen kaltaiselle sotilaallisesti liittoutumattomalle maalle. Suomen tulee olla mukana EU:n puolustusyhteistyön kehittämisessä lähtökohtana kansallisen puolustuksen vahvistaminen. Käynnistetty pysyvä rakenteellinen yhteistyö (PRY) ei merkitse EU-armeijan luomista tai komentoavallan luovuttamista kansallisen päättävällän ulkopuolelle. Suomi on jatkossakin vastuussa oman alueensa puolustamisesta viime kädessä itse.

Petteri Orpo, kokoomus

EU ei ole puolustusliitto eikä EU:n puolustusyhteistyö korvaa Suomen kansallista puolustusta. Edes Natolla ei ole omaa armeijaa, vaan sen sotilaallinen kyky perustuu sen jäsenmaiden puolustusvoimiin ja -budjetteihin. Kuitenkin kannatan eurooppalaista puolustusyhteistyötä, sillä kaikki mitä voimme yhdessä EU-lipun alla tehdä eurooppalaisten turvallisuuden lisäämiseksi, hyödyttää myös suomalaisia. Kokoomus esittää EU-maille yhteisiä harjoituksia, joissa harjoiteltaisiin varautumista esimerkiksi hybridi- ja kyberuhkatilanteisiin.

Pekka Haavisto, vihreät

Näen EU:n ennen kaikkea rauhan projektina ja rauhan unionina. EU:n tulisi vahvistaa omaa kykyään konfliktien ennaltaehkäisyyn, rauhanyhteistyön ja rauhanturvaan sekä siviilikriisinhallintaan maailman kriisipesäkkeissä. EU:n puolustusyhteistyön kehittäminen on kannatettavaa. Se ei korvaa kansallisia puolustusvoimia, mutta luo uuden tason kansainväliselle yhteistyölle. Pariisin iskujen jälkeen Ranska aktivoi EU-sopimuksen 42.7-yhteisvastuulausekkeen, ja Suomikin osoitti apua Ranskalle rauhanturvaajien lisäämisen kautta. On tärkeää, että sama yhteisvastuulauseke toimisi myös tilanteissa, joissa Suomi kokee uhkaa. EU:n oma armeija ei ole ajankohtainen kysymys, mutta EU:n tulee edetä turvallisuus- ja puolustusyhteistyötä syventämällä mm. kriisinhallinnassa, materiaalihankinnoissa, kyberturvallisuudessa ja muissa vastaavissa asioissa. Suomelle läheisin puolustusyhteistyökumppani EU:ssa on Ruotsi.

Täysin eri mieltä (5kpl):

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

Eurooppalaiselle armeijalle ei ole sen enempää tarvetta kuin realistisia edellytyksiäkään. On vaikea nähdä, mihin armeijaa käytettäisiin ja millaisella mandaatilla.

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

EU ei tarvitse omaa armeijaa. EU:ssa on mukana sekä sotilaallisesti liittoutumattomia maita että Nato-maita, joten erilaisten sitoumusten yhteensovittaminen olisi varsin hankalaa. Puolustuspolitiikasta tulee päättää jokaisessa jäsenmaassa itsenäisesti, mutta EU:n rakenteellista yhteistyötä voidaan tehdä esim. hybridi- ja kyberuhkien torjunnassa ja puolustustutkimuksessa.

Juha Sipilä, keskusta

Euroopan unionin on kannettava entistä suurempi vastuu omasta turvallisuudestaan ja oltava kykenevämpi suojelemaan itseään ja kansalaisiaan ulkoisia uhkia vastaan. Yhteistä armeijaa Keskusta ei kannata. EU:n puolustuspolitiikan kehittämisen keskeisimpiä välineitä ovat pysyvä rakenteellinen yhteistyö, EU:n puolustusrahasato, puolustuksen säännöllinen arviointi, hybridiuhkien ja informaatiovaikuttamisen torjuminen sekä EU-Nato -yhteistyön syventäminen.

Anna-Maja Henriksson, RKP

EU:n on otettava aktiivisempi ote myös Euroopan turvallisuudesta. Samanaikaisesti on tärkeätä, ettemme rakenna rinnakkaisjärjestelmiä sille, joka jo on NATO:n muodossa olemassa, koska useimmat EU:n jäsenmaista kuuluvat NATO:on. Yleinen asevelvollisuus on Suomen puolustuksen peruspilari. Suomen kaltaista maata hyödyttää aktiivinen yhteistyö, jolla on maamme turvallisuutta lujittava vaikutus. Pohjoismainen käytännönläheinen puolustusyhteistyö, bilateraaliyhteistyö Ruotsin kanssa, EU, ETYJ ja syventynyt kumppanuus NATO:n kanssa ovat esimerkkejä tästä.

Li Andersson, vasemmistoliitto

Vasemmistoliitto ei kannata Euroopan unionin yhteisen puolustuksen syventämistä tai unionin muuttamista kohti sotilasliittoa. EU on alun perin rauhanprojekti ja EU:n syvenevä puolustusyhteistyö vie EU:a väärään suuntaan. Vasemmistoliiton mielestä EU:n yhteistä budjettia ei tulisi käyttää puolustusteollisuuden tukemiseen. Puolustusyhteistyön pitäisi perustua lähinnä kustannussäästöjen hakemiseen hankinnoissa. Materiaaliyhteistyö tai muut yhteistyömuodot eivät saa johtaa puolustusmenojen kokonaistason nousuun, eivätkä kansallisen harkintavallan kaventumiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. EU:n syvemmän puolustusyhteistyön sijaan tulisi edistää jäsenmaiden välisen turvallisuusyhteistyön kehittämistä kansainväliseen terrorismiin, ihmiskauppaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen puuttumiseksi.

3. Venäjä on uhka Euroopan turvallisuudelle.

Täysin samaa mieltä (0 kpl)

Jokseenkin samaa mieltä (2 kpl)

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

Venäjä on sotilaallinen uhkatekijä lähinnä naapureilleen.

Petteri Orpo, kokoomus

Globaalit turvallisuushaasteet, suurvaltasuhteiden kiristyminen sekä Ukrainan sota ovat heikentäneet Euroopan turvallisuustilannetta ja luonut maanosalle pitkäaikaisia turvallisuuspoliittisia haasteita. Venäjältä peräisin olevaa vaalivaikuttamista on raportoitu tapahtuneen ainakin Britannian EU-eroäänestyksen sekä Yhdysvaltojen ja Ranskan presidentinvaalien yhteydessä.

Jokseenkin eri mieltä (6 kpl)

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

Venäjä ei ole välitön sotilaallinen uhka Euroopalle, mutta lähialueiden kuten Itämeren alueen jännite on kasvanut Krimin valtauksen jälkeen.

Juha Sipilä, keskusta

En pidä Venäjää akuuttina sotilaallisena uhkana, mutta meidän on otettava huomioon eri mahdolliset kehityskulut sekä Venäjän potentiaali. Myös hybridi- ja informaatiovaikuttamiseen varautumista on kehitettävä.

Antti Rinne, SDP

Euroopan turvallisuuspoliittinen ympäristö on muuttunut Krimin valtaamisen ja Itä-Ukrainan konfliktin myötä. Venäjän toimet ovat aiheuttaneet epävakautta. Euroopan unionin toimenpiteet vastauksena tähän ovat olleet oikein ja kohtuullisia. Suomi on mukana EU:n päätöksenteossa. Tarvitaan keskusteluyhteyttä ja diplomatiaa. Suomella on hyvät ja toimivat suhteet Venäjän kanssa.

Anna-Maja Henriksson, RKP

Tällä hetkellä ei ole olemassa sotilaallista uhkaa Suomea kohti. Aggressiivinen Venäjä on kuitenkin uhka Euroopan vakaudelle. Krimin valtaaminen ja Ukrainan sota ovat esimerkkejä tästä. EU:n Venäjälle Krimin valtauksen ja Ukrainan sodan johdosta asettamat pakotteet ovat yhteisiä ja ehdottomia. Emme koskaan voida hyväksyä, että hybridisotatoimilla, ja ihan tavallisella sotatoiminnallakin vaikutetaan toiseen maahan. Venäjän on kunnioitettava tehtyjä kansainvälisiä sopimuksia ja naapurimaittensa alueellista koskemattomuutta.

Li Andersson, vasemmistoliitto

Venäjän voimatoimet ja kansainvälisen oikeuden loukkaukset Krimillä ja Itä-Ukrainassa ovat osaltaan luoneet jännitteitä Eurooppaan, eikä niitä voida hyväksyä. Venäjä ei kuitenkaan suoraan muodosta tällä hetkellä merkittävää uhkaa Euroopan turvallisuudelle. Uhkakuvien maalaamisen sijaan Suomen ja EU:n on aktiivisesti edistettävä rauhaa Euroopassa.

Pekka Haavisto, vihreät

Jännitys on lisääntynyt, mutta suoraa sotilaallista uhkaa ei Suomeen tai Eurooppaan tällä hetkellä kohdistu. Euroopassa on seurattava ja analysoitava Venäjän kehitystä ja otettava se realistisesti huomioon turvallisuuspolitiikassa. On varauduttava myös uusiin uhkiin – kyber- ja hybridivaikuttamiseen sekä suoraan ja bulvaanien kautta tapahtuvaan taloudelliseen vaikuttamiseen. Energiapolitiikka ja Euroopan oma huoltovarmuus kuuluu tarkasti seurattaviin kysymyksiin. Uusiutuvat energialähteet ja energiaomavaraisuuden parantaminen ovat osa myös EU:n turvallisuuspolitiikkaa. Venäjä on rikkonut kansainvälistä oikeutta valtaamalla Krimin ja luonut jännitteitä lähiympäristöönsä. Venäjän toimintaa ei voi hyväksyä ja sille asetetut sanktiot ovat perusteltuja. Yhteistyötä Venäjän kanssa on silti tärkeää jatkaa EU:n yhteisen ulkopolitiikan puitteissa. EU:n on tuettava kansalaisyhteiskunnan toimintaa ja demokratian ja sananvapauden kehitystä Venäjällä.

Täysin eri mieltä (0 kpl)

4. EU:n jäsenmaiden välisiä rajoja pitää valvoa nykyistä tarkemmin, vaikka se tarkoittaisi, että liikkuminen niiden välillä hankaloituu.

Täysin samaa mieltä (1 kpl)

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

Jos vapaa liikkuvuus palvelee laitonta siirtolaisuutta ja rajat ylittävää rikollisuutta, rajavalvonnan käyttöönotto ja passin näyttäminen eivät ole kohtuuton ratkaisu.

Jokseenkin samaa mieltä (1 kpl)

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

Osa jäsenmaista ei huolehdi omien ulkorajojensa valvonnasta, ja vapaa liikkuvuus EU:n sisällä edellyttää EU:n ulkorajojen hyvää valvontaa. Tarvittaessa sisärajaratkastukset voidaan palauttaa, mikäli tilanne sitä vaatii. Kuitenkin esimerkiksi vaikkapa Suomen ja Ruotsin välisten rajatarkastusten palauttaminen lisäksi kustannuksia ja vaikeutta arjen sujuvuutta raja-alueilla.

Jokseenkin eri mieltä (4kpl)

Juha Sipilä, keskusta

Vapaa ihmisten liikkuvuus on yksi EU:n keskeisistä periaatteista. Rajavalvontaa ja muita turvallisuutta parantavia toimia (mm. tietojenvaihtoa) on tehty ja pitää pyrkiä tekemään ensisijaisesti ilman että EU-kansalaisten ja EU:n sisällä liikkuvan työvoiman vapaa liikkuvuus kärsii. Schengenin säännöstö mahdollistaa EU:n sisärajojen tarkemman valvonnan. Se antaa jäsenmaille mahdollisuuden tehdä myös väliaikaisia rajatarkastuksia Schengen-alueen sisällä, jos yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu vakava vaara.

Antti Rinne, SDP

Ihmisten, tavaroiden, palveluiden ja pääoman vapaa liikkuminen ovat unionin keskeisiä periaatteita. Jotta vapaan liikkumisen periaatteesta voidaan pitää kiinni, on unionin yhteisen ulkorajan valvonnan toimittava. Tämän vuoksi sisärajojen sijaan on ensisijaisesti kiinnitettävä huomiota yhteisen ulkorajan valvontaan.

Anna-Maja Henriksson, RKP

EU:n sisäisen vapaan liikkuvuuden toimivuus edellyttää, että EU:n ulkorajat turvataan ja toimivat yhtä tehokkaasti kaikkialla. Vahva ulkoraja merkitsee myös, että mahdollisuuksia päästä laillisesti EU-alueelle on parannettava.

Pekka Haavisto, vihreät

Ihmisten vapaa liikkuvuus on yksi Euroopan unionin perusperiaatteista, joiden turvaamiseksi unioni on luotu. Siitä tulee pitää kiinni. Eurooppa ei kaipaa uusia muureja ja raja-aitoja. Vapaa liikkuvuus – Eurooppa joka on auki meille kaikille – on suuri saavutus ja siitä tulee joustaa vain poikkeustapauksissa. Tällöinkin normaalitilaan tulee palata mahdollisimman pian.

Täysin eri mieltä (2 kpl)

Li Andersson, vasemmistoliitto

Vapaa liikkuvuus on yksi EU:n keskeisistä perusarvoista. En näe perusteita sille, miksi Schengen-järjestelmää pitäisi tällä hetkellä murentaa tai sisärajaratkastusta tiukentaa. Jäsenvaltiot voivat poikkeuksellisissa tilanteissa ottaa sisärajaratkastuksia väliaikaisesti käyttöön, kuten esimerkiksi vuoden 2015 poikkeuksellisen turvapaikanhakijatilanteen myötä eräät valtiot tekivät. Tällä hetkellä EU-alueelle ei maailman historiallisen vakavasta turvapaikanhakijatilanteesta huolimatta saavu erityisen paljon turvapaikanhakijoita, ja esimerkiksi Suomeen saapuvien turvapaikanhakijoiden määrä on laskenut jo alle vuotta 2015 edeltäneen 2000-luvun normaalitason. EU-maiden välillä tulisi pyrkiä sitovaan keskinäiseen vastuunjakoon turvapaikanhakijoiden auttamisessa. Myös turvallisuutta voidaan puolustaa ilman sisärajojen sulkemista.

Petteri Orpo, kokoomus

Sisärajaratkastusten palauttaminen olisi merkittävä askel taaksepäin EU:n kehityksessä. Vapaa liikkuvuus on yksi EU:n perusarvoista. On tärkeää, että jäsenvaltiot voivat tarvittaessa turvallisuussyistä ottaa tilapäisesti rajatarkastukset käyttöön, kuten Suomi teki kesällä 2018 Yhdysvaltojen ja Venäjän presidenttien tapaamisen yhteydessä. Sisärajaratkastusten tiukentamisen sijaan EU:n ulkorajoja, EU:n yhteistä turvapaikkapolitiikkaa sekä jäsenmaiden yhteistyötä ja EU:n yhteisiä toimia rajat ylittävän rikollisuuden ehkäisemiseksi on vahvistettava.

5. EU-jäsenyys maksaa suomalaisille liikaa.

Täysin samaa mieltä (1 kpl)

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

Suomi on pysyvästi EU:n nettomaksaja, ja tämä asetelma pahenee, kun EU lisää omia tehtäviään ja toisaalta toiseksi suurin nettomaksaja, Britannia, poistuu unionista.

Jokseenkin samaa mieltä (0 kpl)

Jokseenkin eri mieltä (6 kpl)

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

Suomen nettomaksuosuus on myös riippuvainen oman BKT:n kehityksestä eli oman talouden kehitys ja saanto EU:n tuista ovat ratkaisevat; tällä hetkellä ne ovat asiallisella tasolla, mutta kasvua nettomaksuosuudessa ei tulisi lisätä.

Juha Sipilä, keskusta

Suomen nettomaksu EU:lle on asukasta kohden parin kahvilasta ostetun kahvikupin hinta kuukaudessa. Sillä rahalla saamme kohtalaisen hyvin vastinetta muun muassa sisämarkkinoiden ja kauppasopimusten kautta ja kansainvälisyys- ja osaamismahdollisuuksina puhumattakaan rauhasta ja vakaudesta, joita unioni on alueellaan vahvistanut. Meidän on kuitenkin oltava jatkossakin rahoituskehysneuvotteluissa tarkkana, ettei maksuosuutemme nouse kohtuuttomasti ja yhteisellä rahalla saadaan selkeää lisäarvoa jäsenvaltioille. Budjetista on kyettävä turvaamaan Suomelle keskeiset sektorit, kuten maatalous, aluekehitys sekä tutkimus ja kehitys. Tämän lisäksi on huolehdittava siitä, että uudet sektorit, kuten muuttoliikkeen hallinta ja puolustus saavat tarvittavan rahoituksen.

Antti Rinne, SDP

EU-jäsenyyden arvoa ei tule arvioida yksin sen perusteella, mitkä ovat unionille suoritettavat maksut ja unionista saadut euromääräiset saannot. On muistettava unionin merkitys rauhalle ja vakaudelle, jotka ovat rahallisesti vaikeasti mitattavissa. EU:n talousarviosta on toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rahoitettava toimia, joita jäsenvaltiot ja alueet eivät itse pysty rahoittamaan ja joissa EU:n rahoituksella voidaan varmistaa paremmat tulokset kuin mitä jäsenvaltiot yksin. Suomen kansallisessa linjassa tulee priorisoida toimia, joilla on todennettua eurooppalaista lisäarvoa kuten tutkimus- ja tuotekehitys. Menojen painotukset on syytä määrittellä tarkemmin politiikkatoimien vaikuttavuuden ja tehokkuuden kautta.

Anna-Maja Henriksson, RKP

Suomen yrityksille koko EU on kotimarkkina. Jäsenyys on tuonut mukanaan suuria etuja sekä Suomen vientiyrityksille että yksittäisille kansalaisille jotka voivat elää ja toimia kaikkialla Euroopassa. EU on alun perin luotu turvaamaan rauhan Euroopassa, rauhan hinta on vaikea määrittää rahallisesti, mutta olemme valmiit sen maksamaan.

Petteri Orpo, kokoomus

Suomen EU-jäsenyys maksoi 50 euroa jokaista asukasta kohden vuonna 2017. 50 eurolla vuodessa suomalaiset ja suomalaiset yritykset saavat vapaan liikkuvuuden 500 miljoonan ihmisen sisämarkkinoilla. EU:n jäsenenä Suomi saa myös sellaisia hyötyjä, joiden rahallista arvoa on vaikea tai mahdoton mitata. Me pääsemme päättämään meille tärkeistä asioista osana maajoukkoa, joka jakaa meille tärkeät arvot.

Pekka Haavisto, vihreät

Toimiva EU on Suomen etu, sillä se luo meille vakautta ja hyvinvointia. Suomi hyötyy EU:sta myös monin muin tavoin kuin suorien tukien kautta, kuten toimivien sisämarkkinoiden muodossa. Huomiota tulisi kohdistaa siihen, miten EU:n varoja käytetään niin, että ne vastaavat tehokkaammin aikamme suurimpiin haasteisiin, kuten ilmastonmuutoksen ja eriarvoisuuden torjumiseen. Vihreät eivät hyväksy tuhailua tai tehottomuutta missään hallintorakenteissa, ja tämä on tärkeä ohjenuora myös EU:ssa. Varojen käytön valvontaan ja tehokkuuteen on jatkuvasti kiinnitettävä huomiota mm. tehokkaalla evaluaatiotoiminnalla.

Täysin eri mieltä (1 kpl)

Li Andersson, vasemmistoliitto

EU-jäsenyyden taloudellisten vaikutusten arviointi on vaikeaa, pikemminkin mahdotonta. Kysymyksessä ehkä ajateltu keskittyminen vain Suomen maksuosuuden ja Suomen vastaanottaman EU-rahoituksen nettosummaan ei kerro paljoakaan siitä, kuinka jäsenyys EU:ssa ja sisämarkkinoilla Suomen julkistalouteen

vaikuttaa. Lisäksi moni EU-jäsenyyden mukanaan tuoma asia – vaikkapa vapaa liikkuvuus, ihmisten mahdollisuus työskennellä ja opiskella Euroopassa, rauhanomaisten suhteiden vahvistaminen valtioiden välillä – ovat sellaisia, joiden ”arvo” on subjektiivinen, eikä helposti muutettavissa euroiksi. Kansallinen nettosumma-ajattelu on sikäläkin huono lähestymistapa, että lähtökohtaisesti EU-budjetin tarkoitus on edistää koko EU-alueen hyvää. Nettosaajiin fokusoivan ”taluskuri”- tai ”kamreeri”-linjan taustalla vaikuttaa ainakin osittain olevan ajatus siitä, että ”nettosaajat” ovat jotenkin yksin syyppäitä ”ongelmiinsa”, milloin unohdetaan sisämarkkinoiden ja varsinkin euroalueen kansantalouksien keskinäisriippuvuus. Euroopan yhtenäisyyden ja EU:n legitimitietin kannalta erojen tasaaminen on myös välttämätöntä, ja koko talousalueen tasapainoisempi kehitys on myös Suomen edun mukaista. Mutta jos katsotaan vain tätä väliä netto-osuutta, niin esimerkiksi vuonna 2017 Suomen nettomaksu oli 275 miljoonaa euroa. Suomen budjettiin ja EU:n toiminnan laajuuteen suhteutettuna kyse on hyvin pienestä summasta. Tämä ei tietenkään tarkoita, etteikö EU:n avustuksia, tukia, investointeja ja koko rahoitusjärjestelmää tulisi kehittää. Parhailtaan käynnissä olevat neuvottelut vuosien 2021-2027 rahoituskehityksestä ovat tähän oiva tilaisuus.

6. Maataloustukia pitää ohjata niin, että karjankasvatus EU:ssa vähenee.

Täysin samaa mieltä (1 kpl)

Pekka Haavisto, vihreät

Ruoantuotannon ja -kulutuksen osuus on reilu viidennes suomalaisten hiilijalanjäljestä. Ruoantuotannon ilmastovaikutuksista 80 % tulee eläinperäisistä tuotteista. Ilmastomyönteinen ravinto on myös hyväksi terveydelle, joten tavoitteena tulee olla lihankulutuksen vähentäminen. Tehokkaimmin suunnanmuutos tapahtuu EU:n maataloustukien vaikuttamalla. On suunnattava EU:n maataloustukia luonnon monimuotoisuuteen, ravinteiden kierrätykseen, ympäristön suojeluun, hiilen sidontaan, eläinten hyvinvointiin ja luonnonmukaiseen maatalouteen. Kasviproteiinit ja niiden jalostus tarjoaa myös vientimahdollisuuksia eurooppalaiselle maataloudelle.

Jokseenkin samaa mieltä (1 kpl)

Li Andersson, vasemmistoliitto

Maataloustukia tulee uudistaa niin, että tukijärjestelmä huomioi tuotannon ympäristö- ja ilmastovaikutukset ja että ne mahdollistavat tiloille toiminnan kehittämisen myös muuten kuin vain tilakokoa kasvattamalla. Yksittäisiä tuotantosuuntia olennaisempaa on, että tuotannon ilmastovaikutukset huomioidaan kokonaisuudessaan. Käytännössä tällainen tukijärjestelmä johtaisi todennäköisesti karjatalouden tukien vähenemiseen, koska sen ilmastovaikutukset ovat suuret etenkin silloin kun kyse ei ole laiduntavasta karjasta. Samaan aikaan on otettava käyttöön hiilitullit EU:n ulkorajoille, jottei kotimainen tai EU:ssa tuotettu naudanliha korvautu enemmän saastuttavalla tuontilihalla.

Jokseenkin eri mieltä (4 kpl)

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

Eurooppalainen tuotanto on aina parempi vaihtoehto kuin tuonti sellaisista maista, joissa eläinten oikeuksista vähät välitetään.

Antti Rinne, SDP

Ilmastönäkökulma on huomioitava läpileikkaavasti unionin toiminnassa. Myös maatalouden ilmastovaikutuksia tulee minimoida sekä seurata tarkoin, kuitenkin kohtuuttomasti viljelijöiden hallinnollista taakkaa lisäämättä. EU:n maatalouspolitiikan uudistuksessa on varmistettava, että maataloutta voidaan harjoittaa kaikissa jäsenmaissa ja kaikilla alueilla ja että riittävät varat maaseudun kehittämiseen turvataan.

Anna-Maja Henriksson, RKP

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan lähestymiskulman on oltava oikea. On tärkeää, että me voimme tuottaa ruokaa kaikille kestävällä tavalla. Suomalaista maanviljelijää tarvitaan. Karjankasvatus Suomessa on kestävä eikä sitä saa hankaluttaa entisestään. Suomen on pystyttävä tuottamaan ruokaa suomalaisille riittävien määrien.

Petteri Orpo, kokoomus

Vastuullisesti tuotetuille eurooppalaisille liha- ja maitotuotteille on kysyntää nyt ja tulevaisuudessa. Tukipolitiikan tulee kannustaa yhä vahvemmin ympäristöystävälliseen, kestävään ja eettiseen tuotantoon.

Täysin eri mieltä (2 kpl)

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

Maatalous ei tarvitse lisää rankaisua, vaan pikemminkin esim. hiilensidontatuilla tulisi kannustaa nurmiviljelyyn. Äärimmäisen tärkeää on turvata ruuantuotanto koko EU-alueella, myös ilmastollisesti epäsuotuisimmilla alueilla kuten Suomessa.

Juha Sipilä, keskusta

Unionin pitää tehdä kaikkensa, että eurooppalainen maatalous voi jatkossakin tuottaa korkealaatuisia elintarvikkeita. Puhtaan suomalaisen ruuan tulevaisuus pitää turvata myös EU:n maatalouspolitiikan kautta. Suomen ruuantuotanto rakentuu karjatalouden ja pohjoisessa Suomessa erityisesti nurmea hyödyntävien nautojen ympärille. Nurmet ovat erinomainen hiilinielu. Laiduntaminen ylläpitää luonnon monimuotoisuutta ja hillitsee vesistöhuuhtoumia. Karjaa tarvitaan myös tuottamaan ravinteita luomutuotannolle. Maataloustuotannon ympäristövaikutuksia tulee jatkossakin pienentää, kuten aikaisempina vuosikymmeninä on määrätietoisesti tehty viljelijöiden toimesta. Tämä on mahdollista esimerkiksi biokaasun tuotannon ja uusien viljelyteknologioiden avulla. Karjataloutta tulee kehittää aktiivisen maatalouspolitiikan keinoin eikä syyllistää ideologisin perustein.

7. EU:n pitää rangaista taloudellisesti jäsenvaltioita, jotka rikkovat unionin yhteisiä arvoja.

Täysin samaa mieltä (4 kpl)

Juha Sipilä, keskusta

Keskusta kannattaa, että oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen kytketään EU:n budjettirahoitukseen.

Anna-Maja Henriksson, RKP

Haluamme, että EU puuttuu asiaan jäsenvaltioiden säätäessä ihmisoikeuksia tai oikeusvaltioperiaatteita loukkaavia lakeja esimerkiksi supistamalla kyseisten maiden EU-tukia.

Petteri Orpo, kokoomus

Kannatan oikeusvaltioperiaatteen kytkemistä EU-rahoituksen ehdoksi. EU:n jäsenmaiden on noudatettava unionin yhteisiä arvoja. Sellainen ei käy, että jossain maassa ryhdytään demokratian tai oikeusvaltion vastaisiin toimiin, mutta silti saadaan rahaa yhteisestä EU-budjetista.

Pekka Haavisto, vihreät

EU ei ole vain talousyhteisö, vaan sen voima on yhteisessä arvopohjassa. Tästä arvopohjasta riippuu myös EU:n vaikutusmahdollisuus kansainvälisessä politiikassa. Euroopan unionin yhteiset arvot ovat laillisuus, demokratia, oikeusvaltio sekä perus- ja ihmisoikeudet. Näistä perusarvoista on pidettävä järkähtämättä kiinni. Vaaralliseen kehitykseen jäsenvaltioissa, kuten Puolassa ja Unkarissa, on pystyttävä päättäväisesti puuttumaan. Vapaata mediaa, vapaita vaaleja, riippumatonta tuomioistuinlaitosta ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä tulee puolustaa kaikkialla. Jäsenmailta on edellytettävä näiden periaatteiden noudattamista sanktioiden uhalla ja ehtona EU-rahoitukselle.

Jokseenkin samaa mieltä (3 kpl)

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

EU-tukia voidaan pidättää määrääjäksi tai vaatia niiden palauttamista esim. väärinkäytöksissä.

Antti Rinne, SDP

Euroopan unionia on rakennettu sen yhteisten arvojen perustalle. Unionin yhteisiä arvoja on voitava suojella tarvittaessa taloudellisia keinoja käyttäen. SDP tukee EU-varojen kytkemistä oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen osana EU:n tulevaa monivuotista rahoituskehystä (2021-2027).

Li Andersson, vasemmistoliitto

Euroopan unioni ja sen oikeutus rakentuvat tiettyjen perustavien arvojen varaan. Kaikki jäsenvaltiot ovat liittyessään sitoutuneet noudattamaan perussopimukseen kirjattuja ajatuksia ja periaatteita koskien oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia, ihmisarvoa, vapautta, demokratiaa ja tasa-arvoa. Varsinkin viime vuosina jotkut jäsenvaltiot ovat poikenneet oleellisella tavalla näistä perusperiaatteista ja niiden vakiintuneista tulkinnoista. Oikeusvaltion periaatteita on aktiivisesti ja tavoitteellisesti rikottu. Mikäli jäsenmaa ei enää noudata sääntöjä, joiden noudattaminen on jäsenyyden perusedellytys, on perusteltua, että EU ryhtyy toimiin. Tämä on oikeastaan unionin velvollisuuskin. Taloudellisiin sanktioihin ei pidä turvautua kevyesti, mutta mikäli muut keinot eivät toimi, on myös niitä perusteltua käyttää osana toimenpidevalikoimaa.

Jokseenkin eri mieltä (1 kpl)

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

On vaikea saavuttaa yhteisymmärrystä siitä, mitä nämä "yhteiset arvot" ovat. Esimerkiksi häittämäänmuutto ja sen salliminen ei voi olla eurooppalainen arvo.

Täysin eri mieltä (0 kpl)

8. Brexitin jälkeen uudet EU-erot ovat todennäköisiä.

Täysin samaa mieltä (0 kpl)

Jokseenkin samaa mieltä (0 kpl)

Jokseenkin eri mieltä (4 kpl)

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

Tämä riippuu täysin siitä, ottaako EU brexitistä opikseen vai jatkaako se liittovaltiopolitiikkaa, jota jäsenmaiden kansalaiset eivät tue.

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

Brexit on ollut niin sotkuinen prosessi, että varmaan heti mikään maa ei halua samaa kokea. Toisaalta riippuu myös erosopimuksesta, eli jos se on kohtuullinen, joku muukin maa saattaa asiaa käsitellä.

Antti Rinne, SDP

Mielipidemittausten mukaan kansalaiset jäsenmaissa kannattavat laajasti EU:n puitteissa tehtävää eurooppalaista yhteistyötä. Ison-Britannian EU-eroproessi erinäisine käännteineen on ollut osoitus siitä, mistä EU-erossa on todellisuudessa kyse ja konkretisoitunut EU:n merkityksen jäsenmaille.

Li Andersson, vasemmistoliitto

Emme vielä tiedä edes, miten Brexitissä tulee käymään. Tällä hetkellä ei ole näköpiirissä, että mikään muu maa haluaisi erota EU:sta. Brexit on pikemminkin osoittanut, kuinka vaikeaa eroaminen on. Eurobarometrin mukaan EU:n suosio on suurin 35 vuoteen.

Täysin eri mieltä (4 kpl)

Juha Sipilä, keskusta

Päinvastoin muut maat ovat nähneet, kuinka vaikeaan tilanteeseen Iso-Britannia on joutunut. Yksimielisyyttä erotavasta ja uudesta suhteesta EU:hun ei löydy. Samaan aikaan kun parlamentti etsii jatkoajalla yhteisymmärrystä, Briteissä olevat yritykset siirtävät tuotantoa ja konttoreita muihin EU-maihin turvatakseen sisämarkkinoilla pysymisen. Britannian lähtö EU:sta on suuri menetys EU:lle, mutta suurin tappio se on Britannialle itselleen.

Ana-Maja Henriksson, RKP

Brexit-prosessi on osoittanut, miten syvä EU-maiden välinen integraatio on. Taloutemme ovat integroitua ja eurooppalaisperheitä asuu kaikkialla Euroopassa. Iso-Britannian eroprosessi on synnyttänyt kaaosta ja epätietoisuutta tulevaisuudesta etupäässä brittien itsensä keskuudessa.

Petteri Orpo, kokoomus

Kyselyiden tulokset eivät tue tätä väitettä. Viimeisimmässä Eurobarometrissä kaksi kolmasosaa eurooppalaisista kokee EU-jäsenyyden hyödylliseksi. Brexit on surkea juttu. Se on lisännyt epävarmuutta erityisesti Britanniassa heikentämällä talouden näkymiä ja vähentämällä Britanniaan suuntautuvia investointeja. On vaikea kuvitella, että kukaan haluaisi ottaa heistä mallia. Toivoisin, että britit vielä muuttaisivat mieltään ja päättäisivät jäädä EU:hun.

Pekka Haavisto, vihreät

Brexit-prosessi on osoittanut, miten monin sitein jäsenmaat ovat kiinni yhteisissä EU:n rakenteissa. Kaikissa Brexitin jälkihoidon malleissa on päädyttävä järjestelyihin, jotka antavat mahdollisuuksia Ison-Britannian ja EU:n väliselle kaupalle ja vapaalle liikkuvuudelle. Kun sopimusta näistä ei ole syntynyt, levottomuus talouselämässä ja kansalaisten piirissä on kasvanut. Muu Euroopan unioni on pysynyt yhtenäisenä neuvottelujen kuluessa. Näyttää siltä, että Brexit-prosessi on yhdistänyt muita EU:n jäsenmaita. Länsi-Balkanilla nähdään mahdollinen EU-jäsenyys sekä maiden turvallisuuteen, talouteen että kansalaisyhteisöihin myönteisesti vaikuttavana tekijänä. EU:n onkin realistisesti kehitettävä yhteistyötä Länsi-Balkanilla niin, että maiden perspektiivi EU-jäsenyydestä säilyy.

9. Suomen seuraavaksi EU-komissaariksi tulisi valita nainen.

Täysin samaa mieltä (0 kpl)

Jokseenkin samaa mieltä (5 kpl)

Juha Sipilä, keskusta

Tämä lasikatto on Suomella vielä rikottavana. Tärkeintä on kuitenkin, että komissaari on osaava tehtävässään. Keskustan komissaariehdokas tulee olemaan eniten EU-vaaleissa listaltamme saanut ehdokas.

Antti Rinne, SDP

Komissaariksi on valittava tehtävään pätevin henkilö. Suomessa on tähän useita kyvykkäitä henkilöitä. Suomella ei ole koskaan ollut naista komissaarina.

Anna-Maja Henriksson, RKP

Komissaarin nimeäminen on neuvottelukysymys hallituksessa. Asiaa pitää pohtia myös tasa-arvon kannalta.

Li Andersson, vasemmistoliitto

Komissaarin tehtävä on yksi tärkeimmistä ja vaikutusvaltaisimmista EU:n päätöksenteossa, ja siksi on tärkeää saada tehtävään pätevä ja osaava Suomen edustaja. Suomella ei ole vielä koskaan ollut naispuolista komissaaria, siitä huolimatta, että päteviä ja kokeneita naispoliitikkoja löytyy Suomesta paljon. Tulevan komissaarin valinnassa on siksi kiinnitettävä erityistä huomiota tasa-arvon toteutumiseen.

Pekka Haavisto, vihreät

Suomen EU-komissaariksi on valittava pätevin henkilö. On tärkeää, että Euroopan komissiossa eri sukupuolet ovat tasaisesti edustettuina, ja että puolueet myös Suomessa nimeäisivät komissaariehdokkaikseen sekä nais- että miesehdokkaan. Vihreiden ehdokkaat ovat Heidi Hautala ja Ville Niinistö. Suomella ei ole vielä koko jäsenyytensä aikana ole ollut naista komissaarina, ja EU:n komissiossa naiset ovat olleet aliedustettuina. Tämä puhuu naisehdokkaiden puolesta.

Jokseenkin eri mieltä (2 kpl)

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

Komissaariksi tulee valita pätevin tarjolla olevista vaihtoehdoista.

Petteri Orpo, kokoomus

Suomen kannattaa tarjota komissaariksi sellaista henkilöä, naista tai miestä, jonka profiili parhaiten sopii uuden komission puheenjohtajan tiimiin. Kun komission puheenjohtaja on nimetty, hän määrittelee jäsenmaiden tekemien esitysten perusteella, millaisen tiimin hän ympärilleen rakentaa. Siihen vaikuttavat esimerkiksi käytettävissä olevien henkilöiden kokemus EU-politiikasta, maantieteellinen sijainti ja sukupuoli. Jäsenmaiden ja Euroopan parlamentin on toki myös hyväksyttävä Suomen ehdokas komissaariksi.

Täysin eri mieltä (1 kpl)

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

Komissaaria, kuten muitakaan päättäjiä, ei pidä valita sukupuolen perusteella vaan siitä riippumatta.

10. EU:n integraatio on edennyt liian pitkälle.

Täysin samaa mieltä (1 kpl)

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

EU keskittyy liikaa symbolisiin hankkeisiin ja liian vähän sellaiseen toimintaan, joka tuottaa aitoa lisäarvoa jäsenmaille ja sen kansalaisille. Vallan keskittyminen Brysseliin nakertaa eurooppalaisten kontrollia omaan lainsäädäntöönsä ja omien verorahojensa käyttöön.

Jokseenkin samaa mieltä (0 kpl)

Jokseenkin eri mieltä (4 kpl)

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

Talouspolitiikassa euro-alueen syvempään integraatioon kohdistuu koko ajan painetta; muilla politiikan sektoreilla vähemmän.

Juha Sipilä, keskusta

EU on edelleen itsenäisten valtioiden unioni, kuten se oli perustettaessa. Keskustalla ei ole intressejä muuttaa unionin perusluonnetta. Sen sijaan läheisyysperiaatteesta täytyy pitää EU:ssa tarkemmin kiinni – vain asioista, joista on peruste päättää ylikansallisesti, päätettäköön EU:ssa. Keskustavetoisen kansallisen norminpurkuhankkeen hyviä kokemuksia on syytä viedä myös EU-tasolle.

Antti Rinne, SDP

Globaali tilanne ja kansainväliset kysymykset edellyttävät EU:lta toimintakykyä ja johtajuutta. Suomen paikka on syventyvän eurooppalaisen yhteistyön eturivissä. EU:n on oltava yhtenäinen, jotta se voi toimia uskottavasti kansainvälisessä yhteistyössä. Unionin sosiaalista ulottuvuutta on vahvistettava. EU:n oikeutus lunastetaan vain luomalla kansalaisille parempaa hyvinvointia.

Li Andersson, vasemmistoliitto

Esimerkiksi ilmasto- ja ympäristökysymyksissä on hyvä, että sääntely tapahtuu kansallisvaltioita suuremmalla alueella, jolloin osaoptimoinnin mahdollisuudet vähenevät ja yhdessä saadaan aikaan vaikuttavampia tuloksia. EU:n integraatiossa on korostunut liikaa uusliberaali talousmalli sekä suurten yritysten ja niiden etujärjestöjen näkemykset. Varsinkin EMU:n osalta olemme tilanteessa, jossa perustuslain kaltaiset talouskurisäännöt rajoittavat jo EU:n jäsenmaiden mahdollisuuksia toteuttaa EU:n perusarvoja edistävää politiikkaa ja kansan tahtoa. Ongelma on kuitenkin enemmän yhdentymisen laatu kuin määrä. Taloudellinen yhentyminen olisi voitu toteuttaa enemmän yhteisvastuun, solidaarisuuden ja yhteisen finanssipolitiikan ajatuksia painottaen, jolloin EU:n talouskehitys olisi saattanut olla huomattavasti tasaisempaa ja tasa-arvoisempaa. Jäsenmaita hyödyttäisi myös, jos EU:ssa pystyttäisiin harmonisoimaan esimerkiksi yhteisö- ja ympäristöverotusta niin, että aggressiivinen verosuunnittelu vähenisi ja verotus tukisi Euroopan ekologista jälleenrakennusta. Myös esimerkiksi turvapaikkakysymyksissä tai sosiaalisen

ulottuvuuden osalta yhdentymisen ei ole edennyt riittävän pitkälle. Puolustusyhteistyön osalta integraatiokehitys on edennyt osittain liiaksikin. EU:ta ei tule militarisoida.

Täysin eri mieltä (3 kpl)

Anna-Maja Henriksson, RKP

Tarvitsemme enemmän yhteistyötä esimerkiksi ilmastopolitiikan osalta ja kansainvälisten rikosten torjunnan osalta kuten veropako ja ihmiskauppa.

Petteri Orpo, kokoomus

EU:n sisämarkkinoilla, ulkorajavalvonnassa, ilmastotavoitteiden kiristämisessä ja puolustusyhteistyössä on edelleen syvennettävää ja kehitettävää. Nämä ovat alueita, joilla yhdessä toimiminen tuottaa enemmän hyötyä eurooppalaisille, kuin jos jokainen jäsenmaa puuhastelisi yksin. Esimerkiksi ilmastokriisin ja muuttoliikkeen hallinnan ratkaisu maksaa, mutta jos emme toimi nyt, ne tulevat maksamaan meille ja meidän lapsillemme moninkertaisesti — niin rahallisesti kuin inhimillisesti. Yhteiset haasteet on parempi ratkaista yhdessä muiden EU-jäsenmaiden kanssa.

Pekka Haavisto, vihreät

On monia kysymyksiä, joissa tarvitaan lisää eurooppalaista yhteistyötä. Esimerkkinä näistä ovat kriisinhallinta ja kriisien ennaltaehkäisy, nuorisotyöttömyyden voittaminen, veronkierron ja veroparatiisien sekä harmaan talouden vastainen työ, ilmastonmuutoksen torjuminen, uusiutuvien energialähteiden kehittäminen, kulttuuri ja koulutus sekä kyber- ja hybridiuhkiin vastaaminen. Monilla aloilla yhteistyötä tulee edelleen syventää. EU:n laajenemiseen liittyen vihreät katsovat, että unionin jäseneksi ovat tervetulleita kaikki maat, jotka täyttävät jäsenyyuskriteerit ja ovat valmiita sitoutumaan niihin sekä yhteisiin eurooppalaisiin arvoihin.

11. EU:n tulee sitoutua aiempaa tiukempiin päästörajoituksiin, vaikka USA, Kiina tai muut Euroopan ulkopuoliset maat eivät näin tekisi.

Täysin samaa mieltä (4 kpl)

Anna-Maja Henriksson, RKP

Aktiivista EU:ta tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan aiemmin. Ilmasto ei tunne valtioiden välisiä rajoja. Meidän on tehtävä yhteistyötä ilmasto-ongelman ratkaisemiseksi. EU tulee olla edelläkävijä ilmastoasioissa ja ajaa aktiivisesti asioita maailmanlaajuisesti. Kaikki maat ovat yhdessä vastuussa ilmastotavoitteiden saavuttamisesta.

Li Andersson, vasemmistoliitto

EU on suuri talousalue ja meidän tulee näyttää kansainvälistä esimerkkiä kunnianhimoisesta ilmastopolitiikasta. Päästövähennystavoite tulee korjata vastaamaan 1,5 asteen lämpenemisen rajaa. EU:lla on erinomainen mahdollisuus myös osoittaa, että ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen ovat myös mahdollisuus luoda uutta työtä ja vientiteollisuutta.

Petteri Orpo, kokoomus

Tiukemmat päästöraajat luovat edellytykset puhtaiden ratkaisuiden kehittämiselle ja innovaatioille. Tämä auttaa EU:n elinkeinoelämän uudistumista ja luo potentiaalia näiden ratkaisujen viennille EU:n ulkopuolelle.

Pekka Haavisto, vihreät

Ilmastonmuutoksen hillitseminen on aikamme tärkein tehtävä - jos epäonnistumme siinä, kaikki muut tavoitteet menettävät merkityksensä. Suomen ja muiden Euroopan Unionin jäsenmaiden tulee varakkaina ja paljon henkilöä kohden päästöjä tuottavina maina olla ilmastotoimissa tiennäyttäjiä. Asettamalla kunnianhimoisia ilmastotavoitteita voimme kirittää myös muiden maiden päästötavoitteita. Euroopan unionista on tehtävä päästötön jo ennen vuotta 2050, jotta ilmastonmuutos onnistutaan pysäyttämään kriittiseen 1,5 asteen rajaan. Sitä varten EU:n ilmastotavoitteiden kunnianhimoa on nostettava merkittävästi. EU:n on asetettava sitova hiilibudjetti ja takaraja, johon mennessä koko EU:n on oltava hiilineutraali. Edelläkävijyys ilmastotoimissa on myös taloutemme etu: puhtaalla teknologialla on maailmalla paljon

kysyntää. Suunnitellaan yhdessä, miten muutos tehdään turvallisesti ja oikeudenmukaisesti ja niin että siitä saadaan samalla suurin mahdollinen työllisyysyhyty ja menestys Suomelle ja EU:lle.

Jokseenkin samaa mieltä (2 kpl)

Juha Sipilä, keskusta

EU:n tulee sitoutua hiilineutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä ja vähentämään päästöjä 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta. Unionin sisällä päästövähennystavoitteen on jakauduttava oikeudenmukaisesti. Tähän yhtenä ratkaisuna on päästökaupan laajentaminen kattamaan nykyistä suurempi osa kasvihuonekaasupäästöistä. Iso osa EU:n vaikuttavuutta on kuitenkin nimenomaan se, että vaikutamme etenkin USA:n ja Kiinan kaltaisiin suuriin toimijoihin. Jos ilmastopolitiikassa on vapaamatkustajia, emme saa hidastettua lämpenemistä 1,5 asteeseen. Kaikkien maiden on tehtävä osansa. Vastuullisesta ilmastopolitiikasta ei saa tulla kilpailuhaitta. Yksi parhaista EU:n vaikuttamiskeinoista on sopimusten ja sääntöjen ohella pystyä osoittamaan EU:ssa, että talous kasvaa, vaikka päästöt vähenevät. Jos olemme eturintamassa kehittämässä ja ottamassa käyttöön uutta puhtaampaa teknologiaa, uskon sen hyödyttävän myös yrityksiä ja luovan lisää työpaikkoja.

Antti Rinne, SDP

EU:n on käytettävä vaikutusvaltaansa saadakseen muut maat mukaan kunnianhimoisiin ilmastotoimiin. Ilmaston lämpeneminen on rajattava 1,5 asteeseen. EU:n on tehtävä oma osuutensa ja unionin ilmastotoimet on laadittava siten, että tämä tavoite saavutetaan.

Jokseenkin eri mieltä (2 kpl)

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

EU:n tulee ennen kaikkea estää hiilivuotoa, esimerkiksi ilmastotulleilla. Näin tuetaan eurooppalaista tuotantoa ja samalla ohjataan Kiinan kaltaisia saastuttajia kestävämpiin tuotantotapoihin.

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

Hiilinielujen kasvattaminen ja teknologian edistäminen tulevat parantamaan päästövähennystavoitteisiin pääsyä. Tärkeintä on kuitenkin globaalisti sitouttaa kaikki maat päästövähennyksiin, sillä muutoin aiheutetaan vain hiilivuotoa eli teollisuuden ja työpaikkojen siirtymistä heikompien päästönormien maihin ja päästöjen kasvua globaalisti.

Täysin eri mieltä (0 kpl)

12. Avoin kysymys: Mikä on Suomen EU-puheenjohtajakauden tärkein tavoite Suomen näkökulmasta?

Jussi Halla-aho, perussuomalaiset

Elintasosiirtolaisuuden torjuminen joko yhteisin toimin tai antamalla jäsenmaille lisää mahdollisuuksia torjua sitä kansallisin toimin.

Sari Essayah, kristillisdemokraatit

Suomen erityisolujen ja suomalaisen maatalouden puolustaminen rahoituskehysneuvotteluissa.

Juha Sipilä, keskusta

Kestävä kasvu, tutkimus, turvallisuus, EU:n arktinen politiikka ja ilmastonmuutoksen hillintä. Kasvun ja uusien työpaikkojen edellytys on erityisesti sisämarkkinoiden ja vapaakaupan edistäminen sekä sääntelyn purkaminen. Turvallisuus vaatii puolustusyhteistyön kehittämistä ja parempaa vastaamista mm. kyberuhkiin ja terrorismiin. Etumme on myös tuoda kestävä kehitys, vakautta ja kasvua tukeva arktinen politiikka EU-pöytiin. Vastuullisia ilmastotavoitteita, kiertotaloutta ja muita vaikuttavia keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi tulee edistää, jotta pystymme EU:ssa myötävaikuttamaan lämpenemisen rajoittamiseen 1,5 asteeseen. Yhtä tärkeää on onnistua viemään rahoituskehysneuvottelut maaliin Suomen kansalliset edut ja erityispiirteet turvaten. Komission rahoituskehysesitykseen verrattuna erityisesti maatalous ja maaseudun kehittäminen

tarvitsevat lisää rahaa budjetin sisältä. Myös harvaan asutun Itä- ja Pohjois-Suomen erityisasema on turvattava aluekehitysrahoituksessa.

Antti Rinne, SDP

Monenkeskisen sääntöpohjaisen kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen sekä unionin yhteisten arvojen lujittaminen. Sääntöperusteinen kansainvälinen järjestelmä on Suomen kaltaisen pienen maan etu. Ajassa, jossa tämän järjestelmän merkitystä kyseenalaistetaan, tarvitaan sen puolustajia. Unioni on rakennettu yhteisten arvojen perustalle, jonka vuoksi on tärkeää, että sen perusarvoja suojellaan. SDP on esittänyt EU-puheenjohtajuuskauden kärkiteemoiksi: 1) sosiaalisen ulottuvuuden vahvistaminen ja hyvinvointitalous, 2) arktisuus ja pohjoiset yhteydet, 3) kiertotalous ja ilmastopolitiikka 4) veronkierron torjuminen.

Anna-Maja Henriksson, RKP

EU-puheenjohtajuuskauden tärkein tavoite pitää olla luottamuksen syventäminen EU-valtioiden välillä. Tämä on tärkeää, jotta pystymme paremmin turvaamaan oikeusvaltioperiaatetta koko EU:ssa. Vapauden ja rauhan turvaaminen, ilmastonmuutoksen torjuminen, ihmisoikeuksien, tasaarvon ja sosiaalisen ulottuvuuden edistäminen, kaupankäynnin mahdollistaminen sekä Itämeren, Arktisen alueen ja Pohjoismaisen ulottuvuuden esilletuominen ovat kaikki myös tärkeitä Suomen näkökulmasta.

Li Andersson, vasemmistoliitto

Oikeudenmukaisen ilmastopolitiikan nostaminen EU-politiikan kärkeen ja Euroopan kestävän rakennemuutoksen edistäminen.

Petteri Orpo, kokoomus

EU:n tulee ottaa globaali johtajuus ilmastoasioissa. EU:n päästövähennystavoitetta tulee kiristää 40 prosentista 55 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Päästökauppa on siihen hyvä väline. Lisäksi kestävän kehityksen budjetointi tulee lisätä EU:n monivuotiseen budjettiin.

Pekka Haavisto, vihreät

Suomen tulee tehdä puheenjohtajakaudella työtä vahvan, demokraattisen EU:n puolesta, joka pitää yllä eurooppalaisia oikeudenmukaisuuden, vapauden ja solidaarisuuden arvoja. Kunnianhimoinen ilmasto- ja ympäristöpolitiikka sekä ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen turvaaminen tulee olla puheenjohtajakauden työn keskiössä. Euroopan sosiaalista ulottuvuutta on kehitettävä. Kiertotalous, Agenda 2030 ja Pariisin sopimuksen toimeenpano on näytävä kaikilla politiikan aloilla, lainsäädännössä ja rahoituskehityksessä.